

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Työelämänäkökulma opintoihin

Erityispedagogiikka

syyslukukausi 2018

työelämäasiantuntija Annamari Rovamo
Jyväskylän yliopiston työelämäpalvelut

annamari.rovamo@jyu.fi

Työelämäpalvelut

- Työ- ja harjoittelupaikkojen välitys
 - jyu.fi/tep/jobs – työ- ja harjoittelupaikat netissä
- CV-työpajat ja henkilökohtainen CV-hautomo
- Työhaun preppaus valmistumisvaiheen opiskelijoille
- Työelämäopintotarjotin
 - URAP001 Näkökulmia työllistymiseen
 - URAP005 Unelmat + Inspiraatiot
 - URAA1001 Tiimi & Työnantaja
- Kohtaamistapahtumat (työelämän toimijat + opiskelijat)
- Tietoja valmistuneiden sijoittumisesta työelämään
- Kansainvälinen työharjoittelu: matka-apuraha ja Erasmus+
- Sijainti: T 250-252 www.jyu.fi/tep rekry@jyu.fi
- Aarresaari.net - Akateemiset rekrytointipalvelut
- Töissa.fi toissa.fi

**Viisi vuotta aikaa...
miten käyttää se?**

Vinkkejä opiskeluun

- Kulje omaa polkuasi pitkin
- Mieti, mihin haluat panostaa ja mitä haluat tavoitella
- Kehitä osaamista - monipuolinen tietojen ja taitojen kehittäminen
- Mene, tee ja osallistu - mikä tahansa kokemus parempi kuin ei lainkaan
- Tutustu työelämään, luo kontakteja
- Hyviä työpaikkoja on useita ja niitä löytyy mitä yllättävimmistä paikoista

Akateemiset työmarkkinat

A. Professiotyömarkkinat

Pätevyysvaatimus
Opettaja – missä?

B. Yleiset työmarkkinat

Aina ei selkeää pätevyysvaatimusta
soveltuvia aineyhdistelmiä monia

Oman alan maisterin työt
pääaine ja tieteenala

Ei-alaspesifiset
maisterityöt

”OMA ALA” mitä se tarkoittaa?

- Mikä on oman alan työkenttä?
- Millaisia työtehtäviä / asioita / ilmiöitä se pitää sisällään?

Mikä on erkkapedan lukijan... oma ala?

Mikä on kasvatustieteilijän oma ala?

Mikä on maisterin oma ala?

Mikä rajaa, muokkaa käsitystä omasta alasta?

- Perhe, omat kokemukset, tiedotusvälineet, kaverit, laitos...
 - Tiedon oikeellisuus, kattavuus, mielikuvat?
- Kiinnostavuus, käsitys omasta osaamisesta, usko itseensä
- Sattuma – suosii valmistautunutta mieltä

Opintosuunta, valinnaiset opinnot ja kaikki muu

Valinnaiset opinnot...mistä tietoa

- Sivuaineportaali www.jyu.fi/sivuaineet
- Sivuaineopas
<https://opiskelu.jyu.fi/fi/opiskelijapalvelut/ohjeet/sivuaineopas>

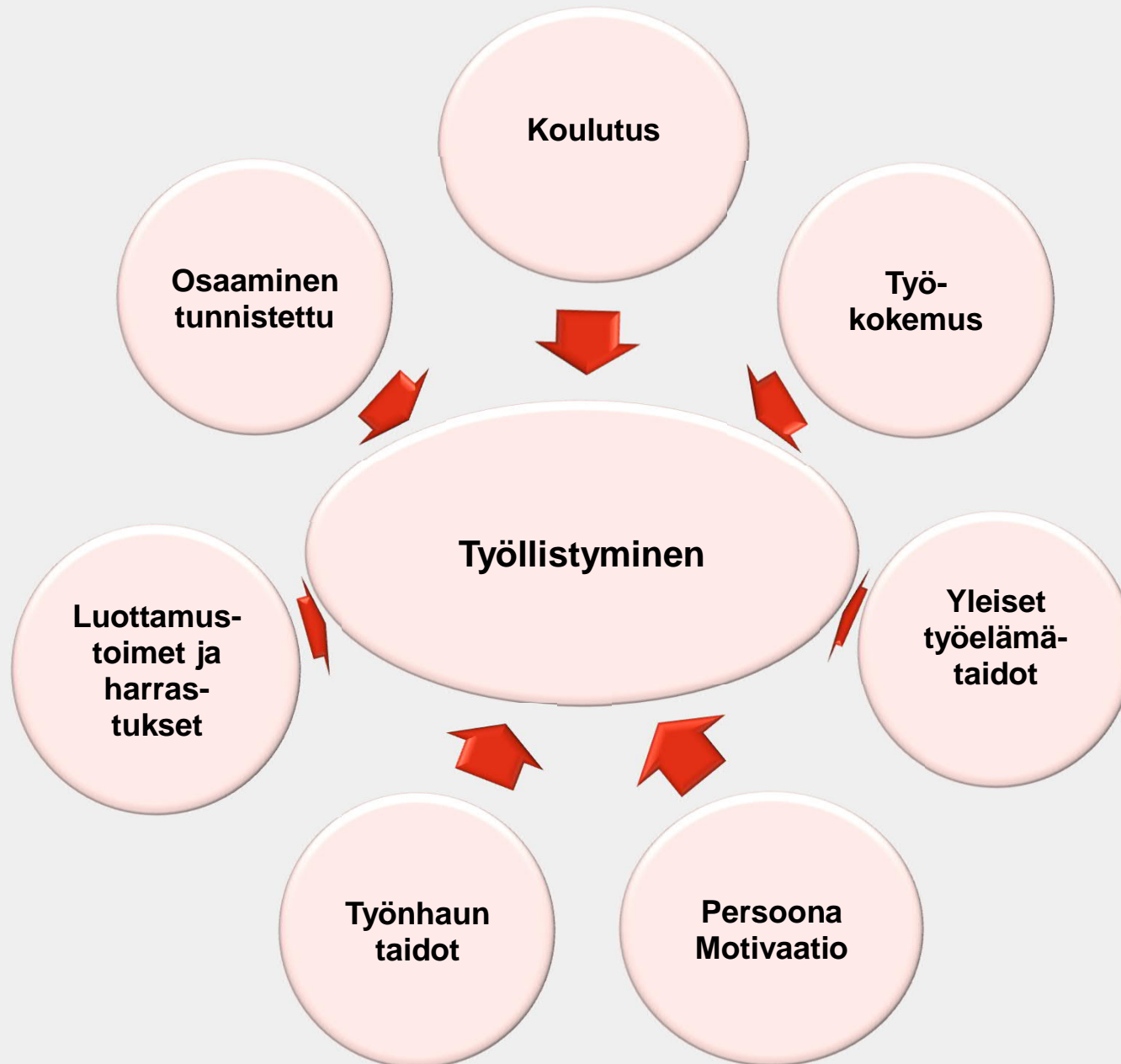

”Sain pätevyyden, mutta olisi silti pitänyt erikoistua”

” Pelkästään tutkintoni suorittaminen ei ole tuonut tarvittavia tietoja ja taitoja, vaan myös kaikki se, mitä itse "lisäsin" opintoihini: ylimääräiset kurssit yliopistossa ja ulkomaan vaihto....”

”Miten opintojen alkuvaiheessa voisi ymmärtää, miten paljon esim. sivuainevalinnoilla voi vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa.”

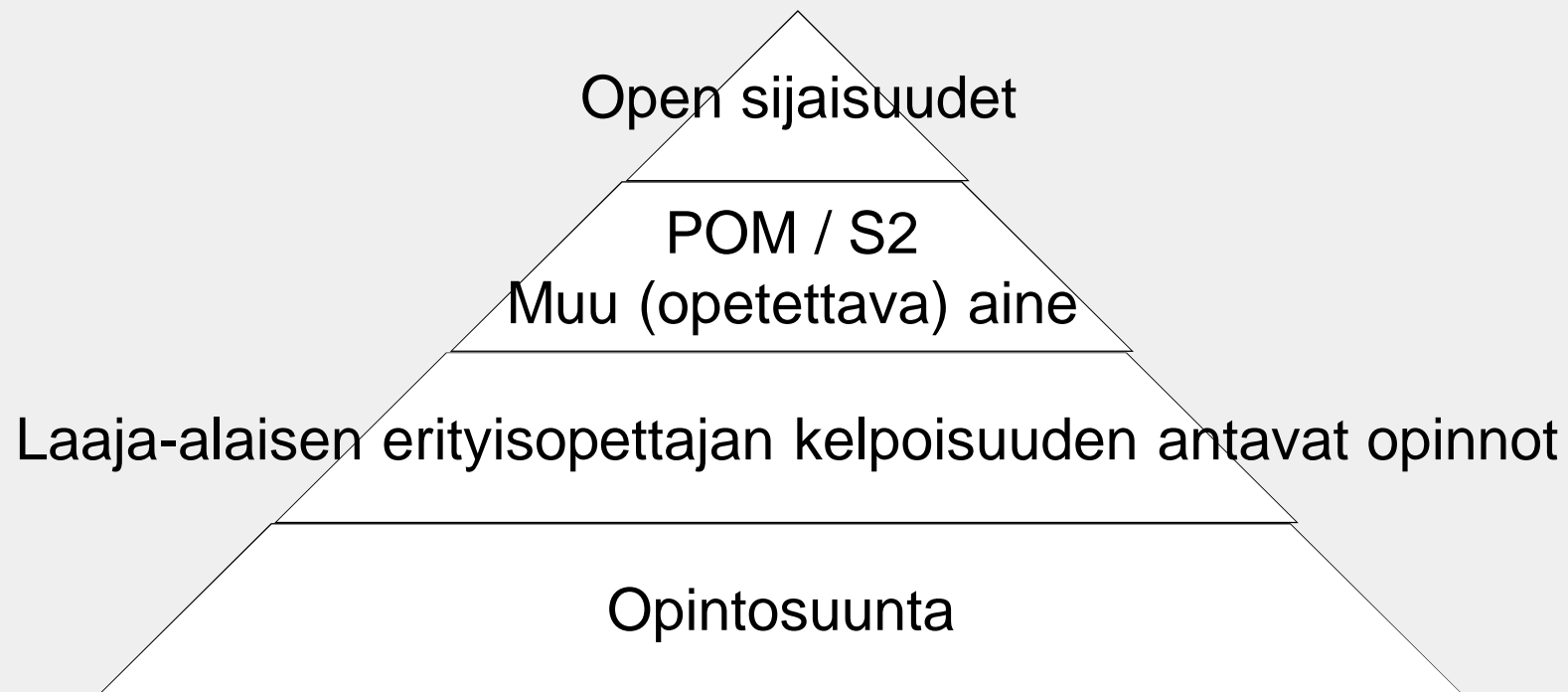
- kolme erityispedagogiikasta valmistunutta

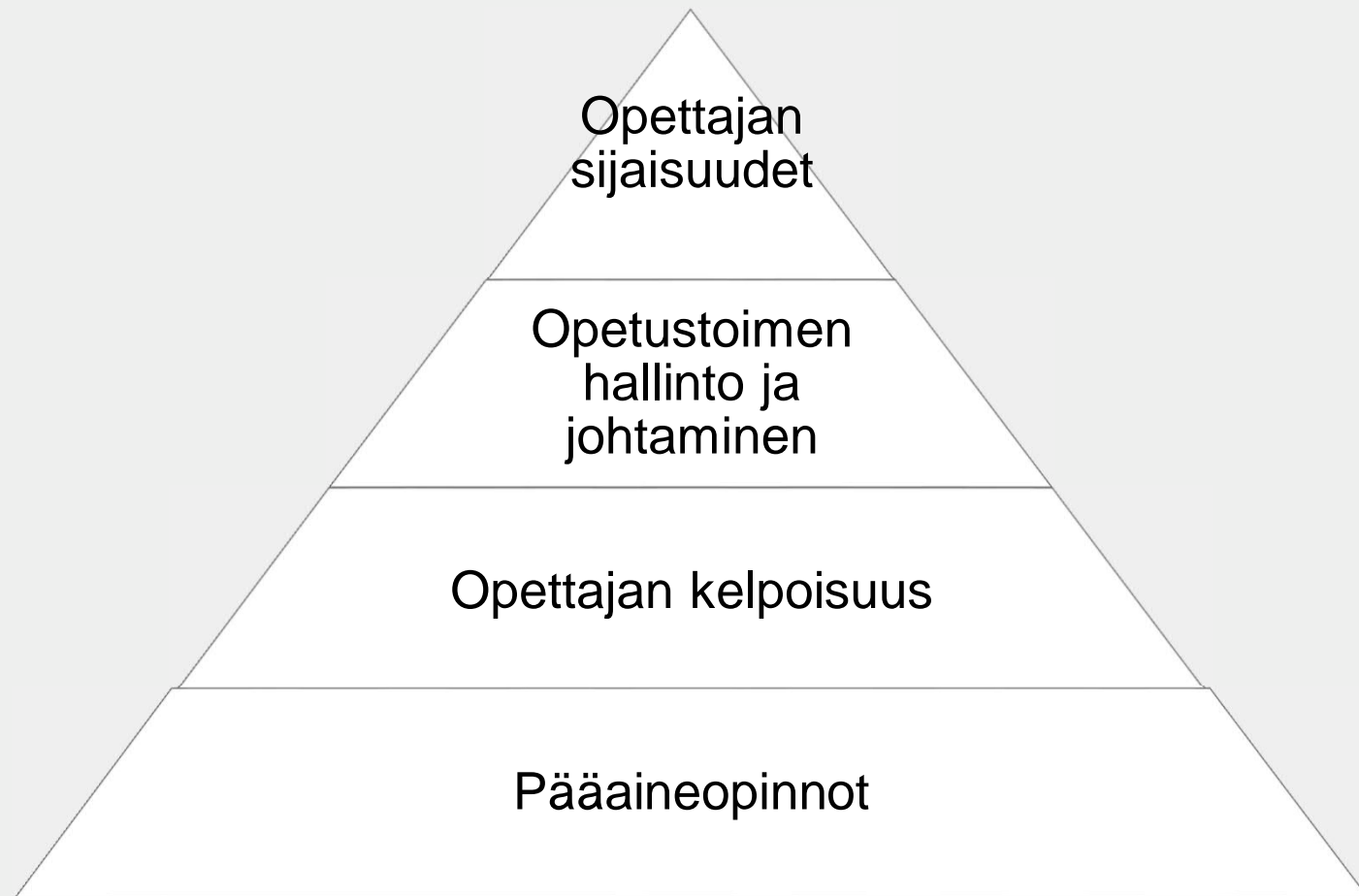
Tähtäimessä opettajan työ eri kouluasteilla

(Muodolliset pätevyysvaatimukset riippuvat koulumuodosta ->
www.oaj.fi ja www.finlex.fi - 986/1998)

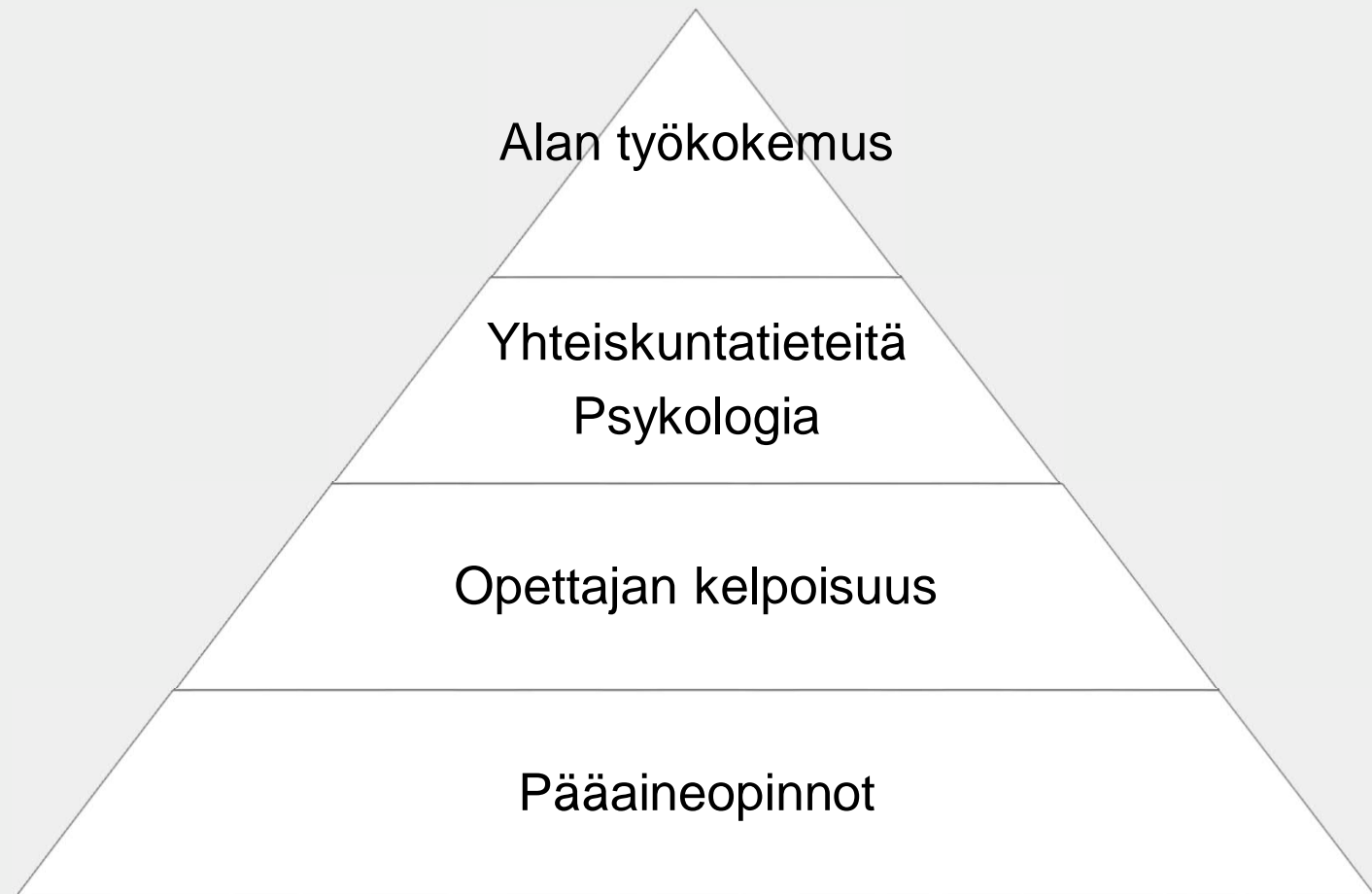
Tähtäimessä rehtorin tehtävät

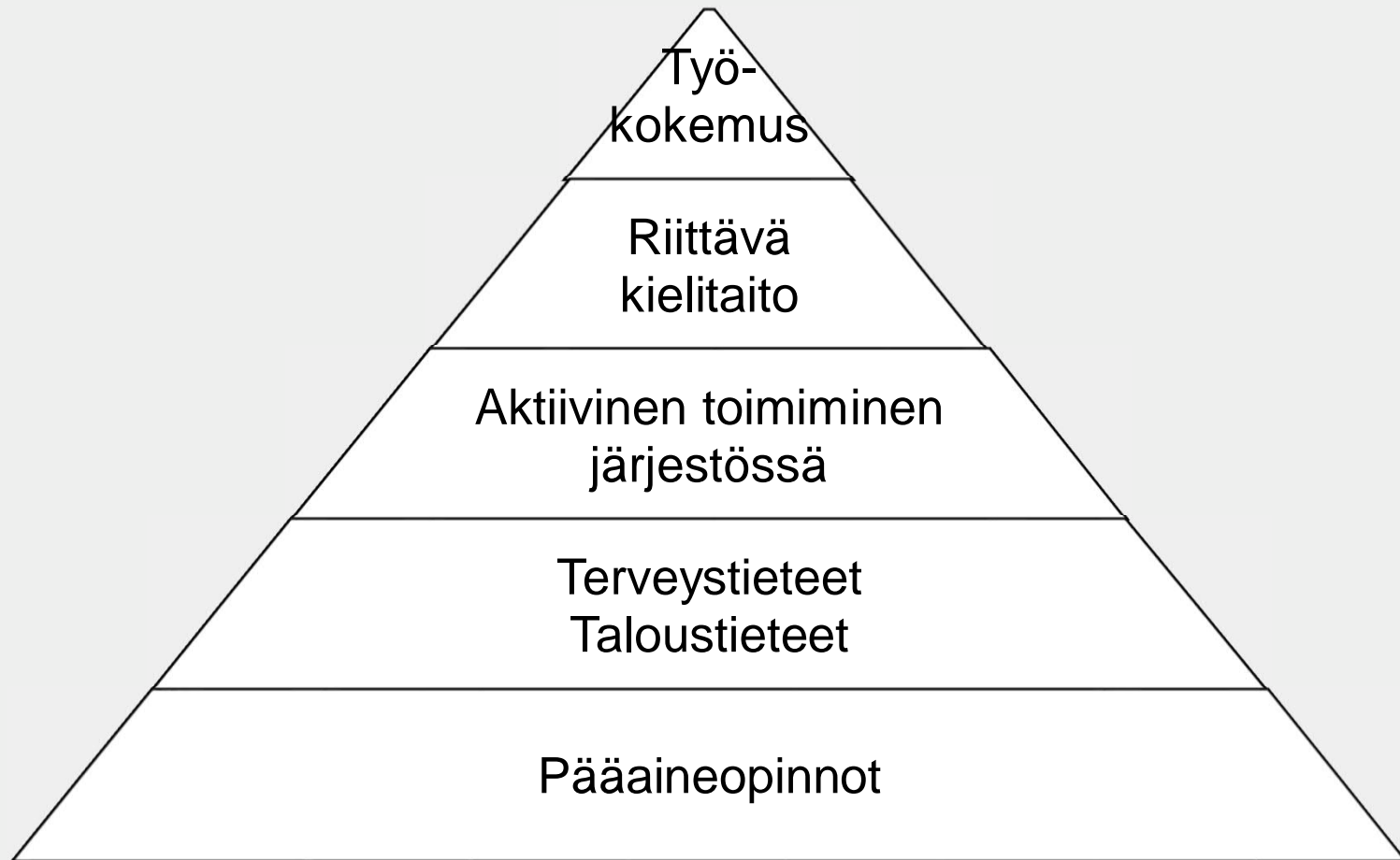
Koulutussuunnittelija

(Työnantajien henkilöstökoulutusta sekä tutkintotavoitteinen tai lyhytkestoinen yleissivistävä/ammattillinen koulutus)

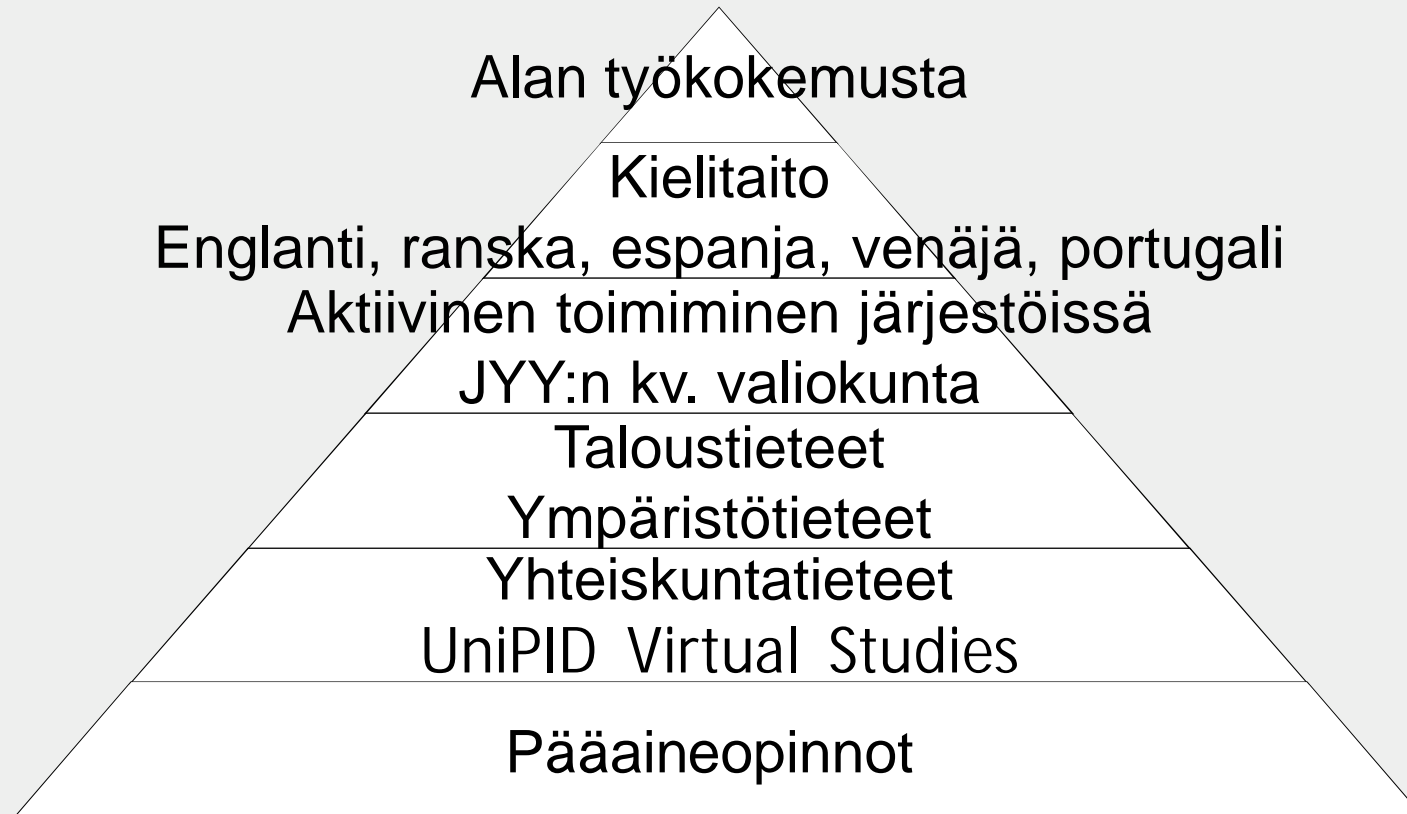

Tähtäimessä järjestötehtävät

Tähtäimessä kehitysyhteistyötehtävät

Aseman Lapset ry on valtakunnallinen järjestö. Yhdistyksen perustehtävä on edistää lasten ja nuorten tervettä kasvua ja ehkäistä syrjäytymistä, väkivaltaa, rikollisuutta ja päihteiden ongelmakäyttöä.

Haemme kokopäiväistä SUUNNITTELIJAA nuorten FRIENDS-ohjelmaan. FRIENDS on kouluissa toteutettava ahdistusta ja masennusta ennaltaehkäisevä ohjelma. FRIENDS tarjoaa välineitä tasapainoiseen elämänhallintaan esimerkiksi opettamalla lapsia ja nuoria käsittelemään tunnetilojaan. Aseman Lapset ry:n FRIENDS-ohjelma on käytössä alakouluissa, ja tämän vuoden aikana ohjelma käynnistetään myös yläkouluissa.

Sinulla on kasvatus- tai terveystieteiden korkeakouluopintoja, koulumaailma on sinulle tuttu ja koet työn nuorten parissa mielekkääksi. Psykologian opinnot katsotaan eduksi. Tulet työskentelemään osana FRIENDS-tiimiä sekä oppilaiden että opettajien parissa. Vuorovaikutus- ja esiintymistaitosi ovat hyvät ja yhteistyö eri tahojen kanssa sujuu hyvin.

Työllisyys Miten kävi edeltäjillenne?

Valmistuneet kertovat:

Jutut, joihin kannattaisi perehtyä: Työllistyminen

- Erityisopettajien työtilanne on hyvä
- Erityisopettajan tutkinnolla saa valita työpaikkansa.
- Työllistyin saman tien ja sain valita eri työpaikkojen välillä.
- Työnantaja arvostaa koulutustani ja minusta tuntuu, että minulla on "työkaluja" työni tekemiseen tutkintoni johdosta.
- Hain valmistumiskeväänäni erityisluokanopettajaksi Pohjanmaalle. Olin ainut pätevä hakija muistaakseni 18 virkaan... Työllistymisessä merkitystä oli vain sillä, että minulla oli tutkinto ja että olin haastattelussa asiallinen.
- Tutkinto antaa pätevyyden monenlaiseen työhön kasvatuksen alalla.
- Ainoastaan Jyväskylässä työllistyminen on haastavaa.
- Kasvatusalalla töitä on runsaasti, etenkin pääkaupunkiseudulla. Hallinnolliselle puolelle työllistyminen on haastavampaa.
- **Lähde:** Valtakunnallinen uraseurantaselvitys viisi vuotta tutkinnon jälkeen.

Työnhakua/työllistymistä auttoivat (KTK)

Auttoi Paljon tai Jonkin verran	% osallistujista
Harjoittelu kotimaassa	82%
Opinnäytetyö	54%
Muut työelämäyhteydet (kurssit, mentorointi yms.)	51%
Hankkeet/projektit joihin on osallistunut osana koulutusta	46%
Kansainvälinen kokemus (opiskelijavaihto tai kansainvälinen harjoittelu)	36%

Lähde: JY, sijoittumisenseuranta, 2014 valmistuneet vuonna 2015

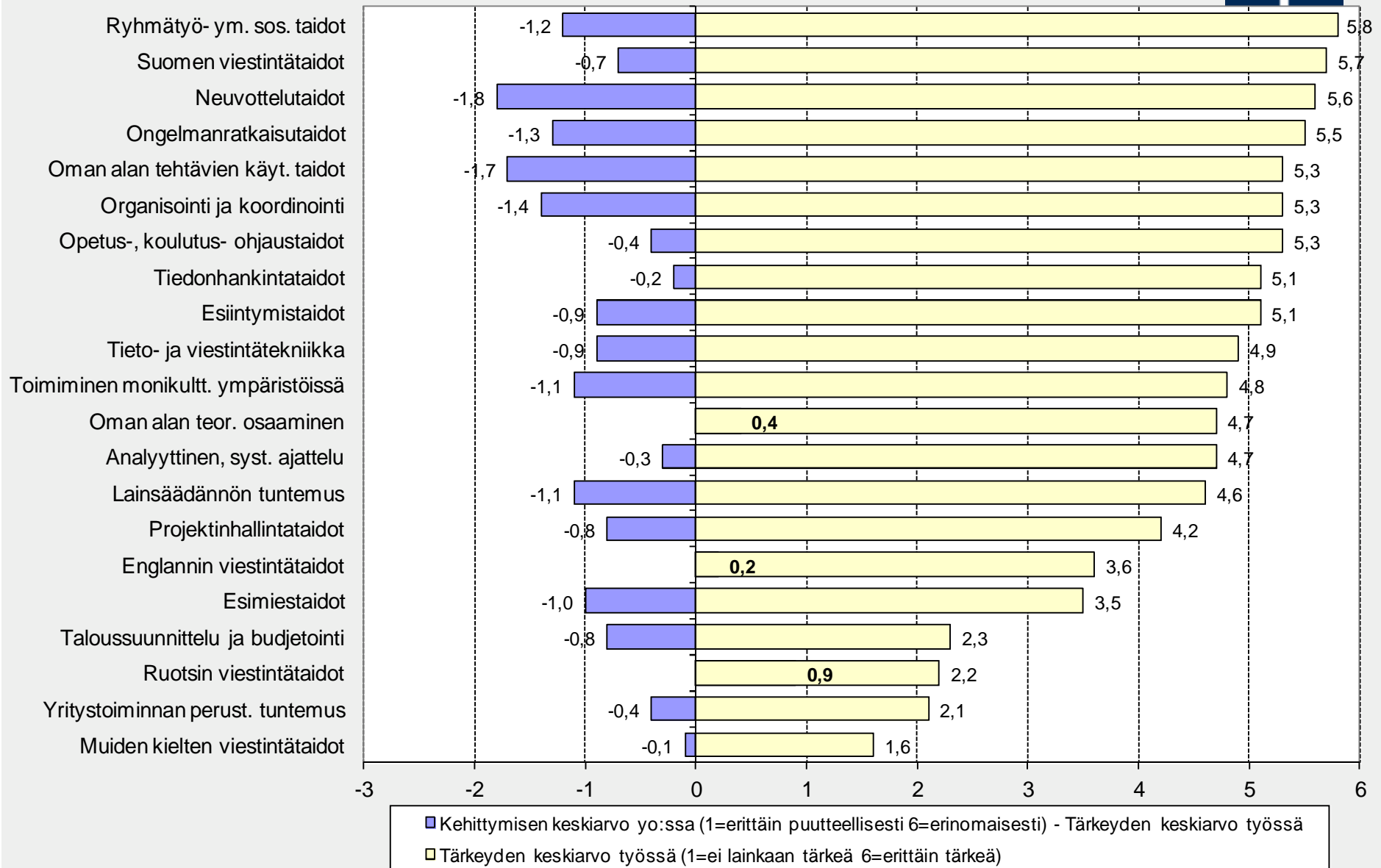

Työllistymisvaikeuksien syitä (KTK)

Vaikuttanut paljon tai erittäin paljon	% vastaajista
Työkokemuksen puute	48%
Alan heikko työmarkkinatilanne	46%
Alueellinen työmarkkinatilanne	45%
Puutteelliset suhdeverkostot	33%
Tutkinnon aineyhdistelmä	26%
Epävarma omasta osaamisesta	22%
Katkot määräaik. työsuhhteissa	18%
Valmistumisajankohta	17%

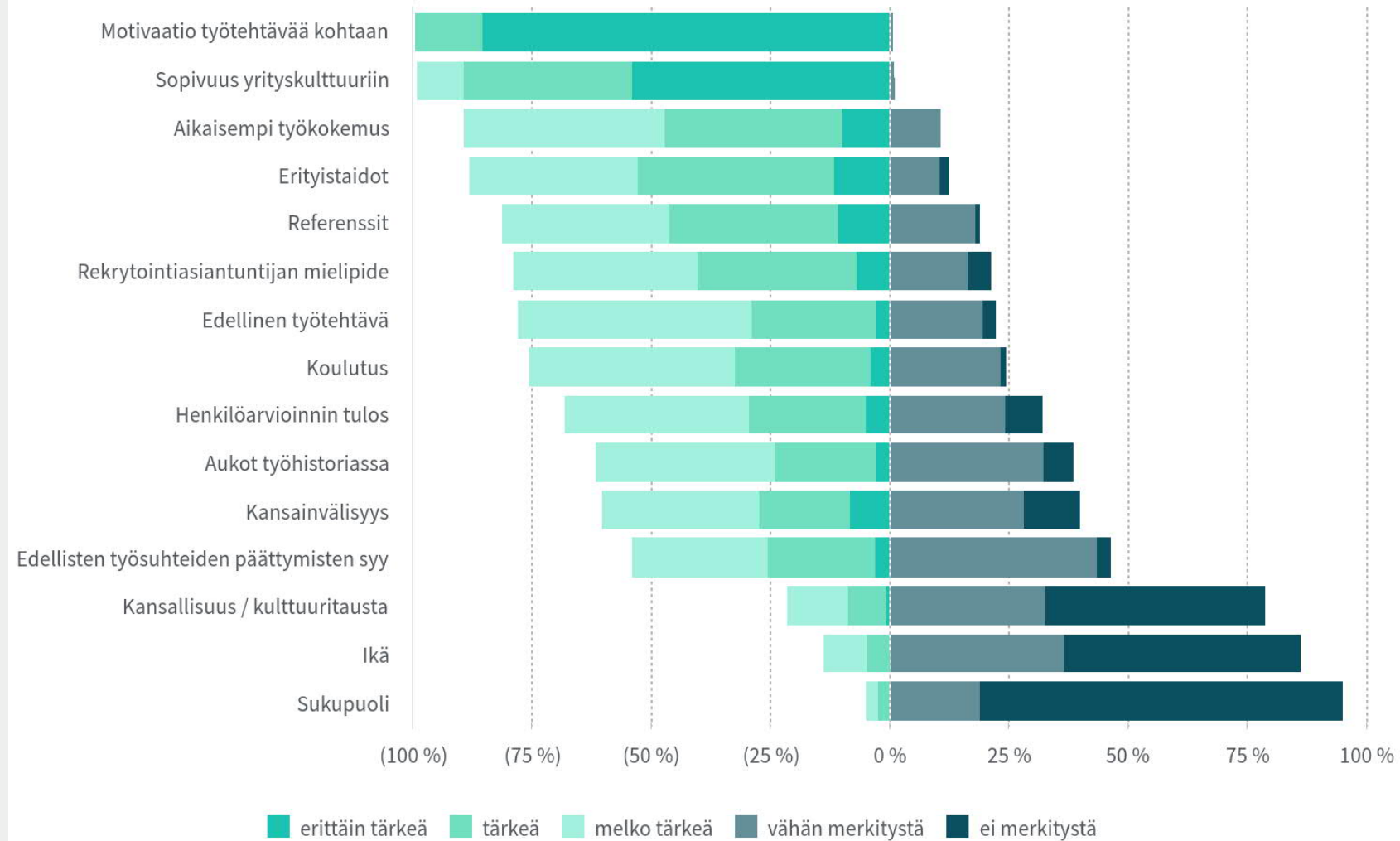
Lähde: JY, sijoittumisenseuranta, 2014 valmistuneet vuonna 2015

Tietotaito-osa-alueiden tärkeys työssä ja kehittyminen yliopisto-opiskelussa Jyväskylästä vuonna 2014 valmistuneilla, Kasvatustieteiden laitos

Mitä mieltä olet seuraavista kandidaatin tiedoista rekrytointipäätöksen kannalta?

Motivaatio ja sopivuus yrityskulttuuriin ovat tärkeimpiä rekrytointipäätöksen vaikuttavia tekijöitä

Valmistuneet kertovat:

Jutut, joihin kannattaisi perehtyä

Vuorovaikutustaidot

- Yhteistyötaitoihin, neuvottelutaitoihin, ongelmanratkaisutaitoihin
- Psykologia, ihmissuhdetaidot ja aggressionhallinnan keinot
- Yhteistyötaidot, koulu työympäristönä
- Vanhempien kohtaamiseen, käytännön harjoittelu oppilastyöryhmän toiminta
- Perheiden kohtaaminen, sosiaalisesti haastavat tilanteet
- Esimiestaitoja
- Ihmissuhdetaidot -> kollegoiden tukeminen, yhteen hiileen puhaltaminen, varsinkin nuorelle opiskelijalle tarvitsisi olla enemmän aiheeseen liittyen.
- Käytännön työelämän haasteet, esim. yhteydenpito vanhempiin, ongelmatilanteiden ratkaisu, yhdysluokan opettaminen, miten toimia "esimiehenä" suhteessa luokka-avustajiin jne.
- Konsultointi-opetusta: erityisopettajan työnkuvasta suuri osa on työkavereiden konsultoimista ja ohjaamista.
- Yhteistyö oppilaiden vanhempien kanssa, luokanvalvojan tehtävät, aivan käytännön asioiden järjestäminen
- **Lähde:** Valtakunnallinen uraseurantaselvitys viisi vuotta tutkinnon jälkeen.

Valmistuneet kertovat:

Jutut, joihin kannattaisi perehtyä

Moniammatillinen yhteistyö

- Lainsäädäntö, lastensuojeluasiat, moniammatillinen yhteistyö
 - Tiimi- ja verkostotyöskentely, työn organisointi, konsultatiiviset taidot, inklusiivisen kasvatusotteen kehittäminen
 - Olisin myös ehdottomasti kaivannut tietoa sosiaalitoimen kanssa tehtävästä yhteistyöstä ja miksei sosiaalityöstä yleensäkin. Tähän yhteistyöhön koulutus ei antanut minkäänlaisia valmiuksia, mutta työssäni olen esimerkiksi juuri sosiaalitoimen edustajien kanssa tekemisissä viikoittain. Myös lainsäädännön tuntemus korostuu.
 - Oikeudet/lainsäädäntö/käräjäoikeus - siellä todistaminen
- **Lähde:** Valtakunnallinen uraseurantaselvitys viisi vuotta tutkinnon jälkeen.

Valmistuneet kertovat:

Jutut, joihin kannattaisi perehtyä

Oma ala ja menetelmät

- Oman alan teoreettiseen osaamiseen, lainsäädäntöön, mahdollisimman monipuolisiin harjoitteluihin.
- Harjoittelu kouluissa ja päiväkodeissa arvokkaita. Vain kyselemällä ammattilaisilta kokemuksia, seuraamalla heidän työskentelyään, osallistumalla mahd. paljon käytännön tilanteisiin voi saada tuntumaa todelliseen työhön.
- Erilaisiin oppimis-, tarkkaavuus-, vuorovaikutus- ym vaikeuksiin, käytännön tietoon kuntoutusvaihtoehdoista
- Eri opetusmenetelmät
- Enemmän tutustumista alan ja työelämän "lomakkeisiin", kuten esim. pedagoginen selvitys, tehostetun tulen lomakkeet, HOJKS
- Perehdy kielihäiriöihin, puhetta tukeviin ja korvaaviin kommunikaatiotaitoihin
- Englannin ja ruotsin opettaminen
- Päiväkodissa tehtävässä työssä laajempi hoitoalan osaaminen olisi ollut tarpeen. Minulla on kyllä paljon tietoa pedagogiikasta, mutta lastenhoidosta en tiedä oikeastaan yhtään mitään

Valmistuneet kertovat:

Jutut, joihin kannattaisi perehtyä

Asiantuntija

- Esimiestaidot, projektinhallinta, taloussuunnittelu ja budjetointi, viestintä englannin kielellä, tieto- ja viestintätekniikan taidot, ongelmanratkaisutaidot
- Ilmaisutaidot ja johtamistaidot.
- Viestintää ja hallintotieteitä
- Hallintoon liittyvät opinnot, lakituntemus

- **Lähde:** Valtakunnallinen uraseurantaselvitys viisi vuotta tutkinnon jälkeen.

Ammattinimikkeitä

- Erityisopettaja
- Erityisluokanopettaja
- Erityislastentarhanopettaja
- Ryhmävastuuopettaja
- Lehtori
- Rehtori
- Puheterapeutti
- Asiantuntija
- Sosiaalityöntekijä
- Toiminnanjohtaja
- Hankevastaava
- Yrittäjä
- Apulaisjohtaja
- Kouluttaja
- Kuntoutus kurssitoiminnan kurssivastaava
- Web developer
- Työpajaopinto-ohjaaja
- Projektikoordinaattori
- Projektityöntekijä
- Projektipäällikkö
- Johtaja
- Koulutussuunnittelija
- Tiiminvetäjä